

ACC. N:R M. 14397: 1-3.

Landskap: Skåne Upptecknare: B. A. Persson, Lund
Härad: P. Asbo Berättare: se sid. 1!
Socken: Åsås Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: 1954 Född år ..... i .....

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Om urnmakare Johan Carlsson i Flärvinge.

s. 1-3.

(2 foton i sid. 3.)

Skriv endast på denna sida.

Exkursion till Spannarp - Ausås.

d. 22 nov. 1954

(Intendent Mårtensson och amanuens Person)

Berättare:

1. Smedmästare Sigvard Palmkvist, Spannarp.
2. Lantbr. Axel Jönsson, Spannarp
3. Lantbr. Bröderna Ekdahl, Härninge (Ägare till flint- och mynt-
samling, samt keramik)
4. Lantbr. Anders Persson, Nygård, Spannarp
5. F.d. lantbr. Johan Persson, Ausås.
6. Lantbr. Gösta Persson, Ågårdslund, Åstorp, tel. 53100.
7. F.d. folkskoll. Carl Ljung, Strövelstorp.

Om urmakaren Johan Carlsson i Härninge (tidigare Ausås)

(Närmast anhörig, kusinen, lantbr. Gustaf Andersson, Örskälljunga)

Johan Carlsson var en självlärd klockemakare - ett yrke som gått i arv från fadern. Dessutom sysslade han med lite av varje; han ~~gj~~ tjänade dräng på Svensgård i Ausås under många år. När telefonnätet utbyggdes i trakten hjälpte han till därmed. Det var på den tiden då abonnenterna själva fick bekosta ledningarna. Många tog då timmer ur sina stallar och längor - ett virke som kunde vara mycket förstört. En gång hände att J.C. föll till marken, då han var uppe i en stolpe som knäcktes och han bröt då sitt ben, som alltsedan dess ej blev riktigt bra mer.

Han var en originell och envis människa, som ej trodde på andra idéer än sina egna. Han levde sitt liv under små och dåliga omständigheter. Det sadades, att han bara levde på skummjolk och margarin.

Han var mycket verksam inom skytterörelsen. Vid en skyttefest (omkr. 1913-14) diktades en visa om honom, som förargade honom till den grad att han slog isönder den flygplanskonstruktion han höll på med. Se bilaga 1. - Han var mycket musikalisk och spelade fiol.

Som flygplanskonstruktör.

Det var omkr. 1911 - 12, som han höll på med sina experiment i Ausås, enl. Ljung, som var ordf. i skytteföreningen 1910-15, och då lärde känna honom och hans experiment.

-Han hade varit på Ljungbyhed och tittat på flygning, tror jag, och så skulle han göra efter dem. Han höll mycket till hos Perssons på Nygård, och där stod hans flygplanskropp länge. (Axel Jönsson)

-Han kom aldrig upp med någon av sina maskiner, ty han saknade motor. En gång kom von Geijer på Wegeholm förbi hans hus, då han fick se flygplanet utanför. När Carlsson frågade om han kunde få pengar till en motor, svarade von Geijer: "Det är bättre lämna pengar till en likkista." En annan gång hade han satt en propeller på en cykel, som han hängt upp i stugan i "dörrahåled" och där satt han och trampade, när jag kom in i stugan. Ja, det blåste så att "huan" flög av mig. - Jag tror det var för omkr. 45 år sedan han sysslade med sitt flygplansbygge. (Bröd. Ekdahl)

Enl. Anders Persson skulle C. ha byggt flygplanskroppen på deras loge, uppförd 1903.

-Timret köpte han i Åstorp. - Flygkroppen fogade han samman med ståltrådar och klädde med väv. (Johan Persson)

-När han ej kunde få tag i någon motor byggde han själv en ångmaskin, som han trodde skulle kunna driva planet. (Carl Ljung)

-Hos lantbr. Gösta Persson, vars gård ligger i omedelbar närhet av det hus i Ausås, där J.C. bodde, har i behåll en av C:s flygplansvingar.

Hälsingborg d. 23 nov. 1954

Bengt-Arne Person

Johan Karlsson.

Visa, diktad av folkskoll. Carl Ljung, Strövelstorp.

Han föddes en gång han
som andra till världen.
Som andra begynte den okända
färden.
Vad som skulle ske
ej visste han de!

Först han fick plats såsom
dräng hos en bonde,
fick släpa och slita som
själva den onde.
Men de 'var nog ej
i hans smak. Ah mej!

Han ville allt högre i
samhället kliva
och därför beslöt att urmakare
bliva
och snart han de 'var.
Jo, de 'va 'en karl.

Men länge han kunde
ju det inte vara,
ty han ville flyga
bland fåglarnas skara,
Högt upp i det blå,
där skulle han må.

En flygmaskin gjordes
och därpå en annan
men Johan betänksamt sig
rev uti pannan.
Den ville ej gå
mot himlen den blå.

Men därpå var ju icke att undra
ty han hade
ju ingen motor, fast själv han
ju sade
Nu allting ä snart
båd 'klappat o klart.

Men nu har han stigit
ånyo i graden,
elektrisk montör ä 'han nu,
jo han ä 'gla 'den.
Nu väntar han snart
att bli direktör.

Johan Carlssons hus i Ausås, där han bodde, när han konstruerade sina flygplan.

Foto: B.A.Person
neg. i Hälsingborgs museum

Det hus som Johan Carlsson bodde i under de sista 25 levnadsåren (död våren 1954) i Spannarp.

Foto: B.A.Person
neg. i Hälsingborgs museum